MAATALOUS

Omiin myyntipisteisiimme kukat ehtivät poimintapäivänä. Keskusliikkeiden kauttakin menevät kukat ovat myynnissä seuraavana aamuna. **TOIMITUSJOHTAJA TOMI SUOMINEN, LEPOLAN PUUTARHA**

MARKKU VUORIKARI

Victor Panchenko nostelee kellarissa juurrutettuja tulppaaninsipuleita kasvihuoneen valoon.

Puutarhoilta lähtee kotimaisia tulppaaneja ennätysmäärä

Tulppaani on Suomen suosituin leikkokukka. Tänä vuonna niitä viljellään ennätysmäärä, 65 miljoonaa kappaletta.

TURKU (MT)
Lepolan puutarhalla Turussa tehdään töitä rauhalliseen tahtiin. Joulukukkasesonki on ohi ja kiivain tulppaanikausi vasta edessä.

”Kuukausi puolitoista tästä eteenpäin, sitten ei enää ole rauhallista”, toimitusjohtaja **Tomi Suominen** myhäilee.

Upouuteen niputusrobottiin syötetään tällä hetkellä parin tuhannen tulppaaninipun ainekset päivässä. Kiireisimpään aikaan nippuja syntyy vuorokaudessa lähes 100 000.

Kiivaimmat sesongit ajoittuvat ystävänpäivän ja pääsiäisen alle.

Suomalaisten suosikki

Suomalaiset kuuluvat asukaslukuun suhteutettuna maailman ahkerimpiin tulppaanien ostajiin.

Tulppaani onkin meillä viljellyistä leikkokukista ylivoimaisesti tärkein.

Tänä vuonna Suomen tulppaanimääräksi arvioidaan yli 65 miljoonaa kappaletta.

Tulppaani on myös Lepolan puutarhalle liikevaihdoltaan suurin tuote.

Niitä viljellään 15 miljoonaa kappaletta vuodessa. Yrityksen muihin tuotteisiin kuuluvat joulun hyasintit ja amaryllikset, pääsiäisen narsissit ja helmihyasintit sekä loppukeväällä orvokkiamppelit ja muut kesäkukat.

Lepolan tulppaanikausi alkoi marraskuun puolivälin jälkeen. Silloin kukkaan ehtivät Uudesta-Seelannista tuodut sipulit, jotka oli istutettu heinäkuun alussa.

Valtaosa suomalaistulppaaneista tuotetaan hollantilaisista sipuleista. Ne ovat kypsiä kukkimaan joulukuun alussa, Suominen kertoo.

Ekologinen tuote

Tulppaani istutetaan turpeeseen, ja se juurtuu viileässä kellarissa neljä kuukautta.

Kasvihuoneeseen siirrettynä se alkaa tuottaa kukkia noin kahdessa viikossa.

Siinä vaiheessa kukkalaatikot siirretään poimintahuoneeseen, jossa lämpötila on alle 15 astetta.

Tulppaani on ekologinen kukka, Suominen toteaa. Se vaatii hyvin vähän lämmitystä ja lisävaloa – talven niukka luonnonvalo yleensä riittää.

Lepolassa kasvihuoneiden seinät on lämpöeristetty. Lämpö tuotetaan puuhakkeella.

Kymmeniä lajikkeita

Taantuma ei Suomisen mukaan ole vaikuttanut perustulppaanin menekkiin. Niin sanottujen luksustuotteiden eli suurten kimppujen, isojen ruukkujen ja erikoisempien lajikkeiden myynti sen sijaan on vähentynyt.

Lepolan puutarhalla on käytössä 60–70 tulppaanilajiketta. Joka vuosi kokeiluun tulee 5–10 uutta. Asiakaspalaute ratkaisee, mitkä niistä jäävät valikoimaan.

Tässä vaiheessa sesonkia jouluisen punainen tulppaani ei enää mene kaupaksi. Nyt myydään vaaleanpunaista, valkoista, kaksiväristä ja sekaväristä kimppua.

Tuoreena kotiin

Kotimainen tulppaani on tuoretuote. ”Omiin myyntipisteisiimme kukat ehtivät poimintapäivänä. Keskusliikkeiden kauttakin menevät kukat ovat myynnissä seuraavana aamuna”, Suominen kertoo.

Tuontikukka viettää hänen mukaansa pari vuorokautta rekassa. Jos se tulee huutokaupan kautta, matkaan tulee vuorokausi lisää.

Kaupan merkit ovat Lepolan puutarhalla isossa roolissa. Esimerkiksi Pirkka-tulppaaneja lähtee Turusta maan joka kolkkaan. Kukkia myydään myös omalla tuotemerkillä. Lepolan omassa tulppaanipussissa lukee ”Turkulaissi Tulppaanei”, ja hoito-ohjekin on turuksi.

1928 perustettu Lepolan puutarha työllistää vakituisesti 25 henkeä. Sesonkiaikoina väkimäärä tuplaantuu.

SATU LEHTONEN

Leena Tyrväinen siirtää laatikkoa, josta kukassa olevat tulppaanit on poimittu. Poiminta jatkuu seuraavana päivänä.

Anita Liimatainen pakkaa niputusrobotilta tulevia kimppuja muoviin. Vuorossa on Pirkka-tulppaani, jota lähtee kaikkialle maahan.

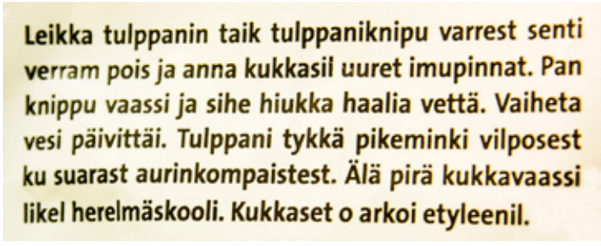

Leikka tulppanin taik tulppaniknipu varrest senti verram pois ja anna kukkasil uuret imupinnat. Pan knippu vaassi ja sihe hiukka haalia vettä. Vaiheta vesi päivittäi. Tulppani tykkä pikeminki vilposest ku suarast aurinkompaistest. Älä pirä kukkavaassi likel herelmäskooli. Kukkaset o arkoi etyleenil.

Hoito-ohjeet turkulaisittain.

» Lepolan puutarhalla on käytössä 60–70 tulppaanilajiketta. Joka vuosi kokeiluun tulee 5–10 uutta. Asiakaspalaute ratkaisee, mitkä jäävät valikoimaan.

Atria siirtyy Nurmossa nelipäiväiseen viikkoon

Atria käynnisti joulukuun alussa kehittämisohjelman sian teurastuksen tehostamiseksi Nurmon tuotantolaitoksella.

Yhteistoimintaneuvottelujen tuloksena teurastamon kapasiteettia leikataan määräaikaisilla lomautuksilla vuoden 2015 aikana korkeintaan 25 henkilötyövuoden verran.

Käytännössä koko henkilökunta tekee nelipäiväistä työviikkoa viikot 3–47.

Suurimman työsesongin aika on ensi vuonna joulun alla kinkkujen tuoresuolausaika, jolloin tehdään täyttä työviikkoa.

Lomautukset koskevat 120 työntekijää Nurmon sikateurastamolla.

Teollisista prosesseista vastaava johtaja **Markku Hirvijärvi** kiittää, että yhteistoimintaneuvottelut käytiin työntekijöiden kanssa hyvässä hengessä eikä ketään jouduttu irtisanomaan.

Lisäksi hän muistuttaa, ettei vastaanottokyky tiloilta vaarannu missään vaiheessa.

”Meillä on varaa kasvattaa kapasiteettia linjanopeutta muuttamalla”, Hirvijärvi sanoo.

Syy lomautuksiin on nykyinen markkinatilanne, joka on tänä vuonna ollut kuuden prosentin verran miinuksella.

Toiveet hän laittaa siihen, että vuoteen 2016 mennessä kuluttajien käyttäytyminen muuttuu nykyistä enemmän kotimaista lihaa suosivaksi.

”Sen eteen teemme kovasti työtä brändäyksellä ja siihen meidän pitää uskoa. Kotimaisuuden arvon nousu on jo kansantaloudellinenkin kysymys”, Hirvijärvi vakuuttaa.

Atrian Jyväskylän tehtaalla ei nyt käyty yt-neuvotteluja, koska ne käytiin ja väkeä sieltä vähennettiin jo aiemmin tänä vuonna.

LIISA YLI-KETOLA

Ulkoilu lisää luomukalkkunoiden tautiriskiä

Luomutuotannon ulkoiluvaatimus takaa kalkkunoille mahdollisuuden lajinomaiseen käyttäytymiseen mutta lisää tautiriskejä.

Kalkkunoiden terveyden lisäksi osa bakteereista voi sairastuttaa lihan välityksellä kuluttajia.

Ulkona kalkkunat voivat helposti saada taudin, jota villilinnut tai jyrsijät levittävät. Lisäksi maaperässä piilevät bakteerit saattavat päätyä kalkkunan elimistöön.

Luonnonlinnut voivat levittää kalkkunaan kampylobakteeria, lintuinfluenssaa ja Newcastlen tautia, kertoo Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran tutkija **Kitty Schulman** riskinarvioinnin tutkimusyksiköstä.

Ulkoiluun liittyvät tautiriskit koskevat myös laidunkalkkunoita.

Evira ja Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus MTT ovat julkaisseet tutkimuksen, jonka tavoitteena on tunnistaa luomukalkkunakasvatukseen liittyviä eläintautiriskejä ja menetelmiä tautisuojauksen toteuttamiseksi.

Tautisulut ja rehusuojaus

Evira muistuttaa, että tuottavan eläinkasvatuksen perusta on sairauksien ehkäisy.

Tautisuojaus kannattaa tilalla laittaa kuntoon, sillä näin suojellaan sekä eläimiä että kuluttajia.

Riskienhallinta ei ole tuottajalle ilmaista, mutta viranomaisten mukaan sen osuus on pieni verrattuna muihin luomutuotannon muuttuviin kustannuksiin.

Luomukalkkunoiden suojeleminen taudeilta ei ole helppoa, mutta siihen pätevät samat säännöt kuin tavanomaisessa siipikarjankasvatuksessa.

Laitumella ja sisätiloissa on syytä käyttää tautisulkuja, esimerkiksi laitumella kuljetaan eri jalkineissa kuin sen ulkopuolella.

Myös laidunkierto auttaa tautien torjunnassa.

Kalkkunoiden hoitajien ei pitäisi olla tekemisissä muiden siipikarjatilojen tai harraste- ja luonnonvaraisten lintujen kanssa. Schulman suosittelee, että luomukalkkunat rokotetaan sikaruusua vastaan.

Rehut pitää suojata jyrsijöiltä ja villilinnuilta. Ruokinta olisi hyvä järjestää niin, ettei rehuun pääse multaa tai muuta maa-ainesta.

Viranomaismääräyksen mukaan siipikarja on suojattava kosketukselta luonnonvaraisiin lintuihin kevätmuuton aikaan. Evira suosittelee pitämään siipikarjan sisällä myös syysmuuton ajan.

Eviran mukaan siipikarjan tuontiin liittyvien tautiriskien hallitsemiseksi kannattaa noudattaa Eläintautien torjuntayhdistys ETT: ohjeita.

MAIJA ALA-SIURUA

www.evira>tietoevirasta>julkaisut>muut>evirantutkimussarja>Eläintautivaarat ja tautisuojaus kalkkunoiden luomutuotannossa ja laiduntamisessa

Venäjällä vaarallista lintuinfluenssaa

Venäjällä on todettu korkeapatogeenistä eli voimakkaasti tautia aiheuttavaa H5N8-tyypin lintuinfluenssaa, kertoo Maailman eläintautijärjestö OIE.

Tautia on todettu villeistä haapanoista otetuista näytteistä Pohjois-Aasiassa sijaitsevassa Sahan tasavallassa Belaja Gorassa. H5N8-viruksen aiheuttamaa lintuinfluenssaa on Aasian lisäksi todettu syksyn aikana ensimmäistä kertaa Euroopan maista Saksassa, Hollannissa ja Isossa-Britanniassa.

MAIJA ALA-SIURUA

MAATALOUDESTA LYHYESTI

Atrian ja Arlan juustokauppa jatkoselvitykseen

Ruotsin Kilpailuvirasto (KKV) on päättänyt aloittaa jatkoselvityksen Atria Sverigen ja Arla Foodsin välisestä juustokaupasta. Lantbruk-lehden mukaan KKV pelkää Arlan aseman juustomarkkinoilla vahvistuvan liikaa. Aikaisemmin tänä vuonna Atria Sverige teki sopimuksen Falbygdens-juustojen myymisestä Arla Foodsille.

Kaupassa Arlalle on tarkoitus siirtyä juustoliiketoiminta työntekijöineen, Falköpingissä sijaitseva tuotantolaitos ja Falbygdens-tuotemerkki. Siirtyviä työntekijöitä on noin sata.

Yrityskauppa pienentää Atrian vuosittaista liikevaihtoa noin 52 miljoonalla eurolla ja liikevoittoa noin kolmella miljoonalla eurolla.

Luke vastaa ruoka- ja luonnonvaratilastoista

Ensi vuoden alussa toimintansa aloittava Luonnonvarakeskus (Luke) vastaa jatkossa Suomen ruoka- ja luonnonvaratilastoinnista. Luke on yksi Suomen neljästä tilastoviranomaisesta, joka pitää sisällään siihen yhdistetyt Tiken maataloustilastot, Metlan metsätilastot ja RKTL:n kala- ja riistatalouden tilastot.

Luonnonvarakeskukseen fuusioituivat vuodenvaihteessa Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen (MTT), Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen (RKTL) ja Metsäntutkimuslaitoksen (Metla) sekä maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus Tiken tilastopalvelut.

Faba-osuuskunta uudisti kotisivunsa

Faba-osuuskunta on uudistanut kotisivunsa, sillä palvelua on haluttu yksinkertaistaa ja selkeyttää. Uusia kotisivuja voi käyttää mobiililaitteilla, tablettitietokoneilla ja älypuhelimilla.

Kotisivuista julkaistaan ensimmäisenä suomenkielinen sivusto sekä venäjänkielinen versio. Ruotsinkielinen aiempaa laajempi versio julkaistaan tammikuussa

Etelän maitotiloille lisätuki tammikuussa

Hallitus vahvisti tiistaina Etelä-Suomen maitotiloille maksettavan kansallisen lisätuen. Tuella helpotetaan Venäjän asettaman tuontikiellon vaikutuksia.

Lisätuki maksetaan joulukuussa meijeriin toimitetusta maidosta kertaluonteisena eränä, jonka suuruus on 12,5 senttiä litralta.

Tuki maksetaan joulukuun tuotantotuen yhteydessä tammikuussa 2015.

Yhteensä litrakohtainen lisätuki AB-alueelle on noin viisi miljoonaa euroa.

Joulukuun lopulla EU:n komissio antoi asetuksen väliaikaisesta suorasta EU-tuesta Suomen maidontuottajille Venäjän asettaman tuontikiellon vaikutusten osittaiseksi korvaamiseksi.

Lisätuen rahoitukseen käytetään valtion vuoden 2014 toisessa lisätalousarviossa myönnettyä maatalouden kriisitukea. Pohjoisen tuen alueella maksettavaa maidon kansallista tukea on voitu korottaa tällä rahoituksella jo aiemmin.

TUURE KIVIRANTA

VÄITÖS

Lietelannan käyttöä voidaan tehostaa

Karjanlannan sisältämä typpi voidaan sitoa veteen ja levittää nesteenä pellolle. Fosfori ja kali saadaan talteen erottelemalla kiintoaines lietteestä. Hajutkin häviävät, kun maaperäbakteerien annetaan muhia muutama päivä lietteessä.

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen tutkija **Anni Alitalo** on kehittänyt väitöstutkimuksessaan ratkaisuja, joilla voidaan tehostaa lietelannan ravinteiden kierrätystä ja vähentää käyttöön liittyviä haju- ja hygieniaongelmia.

Kehitystyö perustuu professori **Erkki Auran** runsaan vuosikymmenen takaiseen keksintöön, jossa maabakteerit saatiin pilkkomaan lietelantaa. Alitalo on kehittänyt menetelmää eteenpäin yhdessä Auran kanssa.

Alitalon tutkimuksessa lietelannan käytettävyyttä parannettiin erottamalla pääravinteet, fosfori ja typpi.

Hän pystyi osoittamaan, että fosfori voidaan erottaa lietteestä kiintoaineen mukana.

Typen erottaminen on huomattavasti fosforia vaikeampaa, mutta sekin onnistuu, Alitalo toteaa. Auran kehittämän biologisen käsittelyn jälkeen typpi saatiin irti nesteestä ilmavirran avulla strippaukseksi kutsutulla menetelmällä.

Myös lietelannan hajut saatiin tehokkaasti kuriin ja lietelannan hygieeninen laatu parani. Suolistoperäisten bakteerien määrä väheni kymmenesosaan.

Alitalon tutkimus tehtiin laboratoriolaittein, jotka eivät sovellu sikaloihin tai navetoihin. Pohjalainen Pellonpaja kehittää maatiloille sopivia laitteita.

Tutkimukselle on tarvetta, sillä suurin osa lietelannan sisältämistä ravinteista hukataan maailmanlaajuisesti, Alitalo toteaa.

Karjanlanta sisältää puolitoistakertaisen määrän fosforia ja kolminkertaisen määrän kalia verrattuna teollisiin lannoitteisiin, mutta kasvien käyttöön ravinteista saadaan vain murto-osa. Typestäkin menetetään yli puolet. Alitalon väitöskirja tarkastettiin Helsingin yliopistossa.

VEIKKO NIITTYMAA